

րենց զագաթնակետը պիտի հասնին: Օգոստոս առ ժամն իր արարածները իբր օրինաւոր թագապահանջներ առաջ կը քշէ, որոնցմէ բնականաբար գոհ չէին կրնար

Ծրատոյի Ռամարուած գոհար մը (թիւ 5)

մնալ Ազգայնականներու կուսակցութիւնը. արդեօք զո՞վ կ'ուզէին ասոնց յայտնի չէ: Արդէն ինքնին կը հասկցուի որ Պարթևները Արշակունի մը կ'ուզէին զնեւ հոն:

Հ. Յ. ԱՍՏՈՒՐԵԱՆ

ԳՐԱԽՕՍԱԿԱՆ

Sur les Mots Iraniens empruntés par
l'arménien par M. A. Meillet.

Յօդուածի մը մէջ, հրատարակուած Պարիզու լեզուաբանական ընկերութեան յիշատակներուն մէջ Պ. Մէյլէ, կը խօսի իրաներէնէ հայերէնի մէջ փոխառեալ բառերուն վրայ: Որոացեայն Հիւրշմանի Armenische Grammatik աշխատութենէն վերջ, մարդ կը կարծէր որ այլ ևս անհրաժեշտ չէր այս մասին բան մը ըսել: Բայց Հիւրշման իր պարսկական ուսումնասիրութիւնները հրատարակած ատեն, դեռ միջոցները անբաւական էին լաւ որոշելու համար Պարսկաստանի Հարաւ-Արեւմտեան, Կեդրոնի և Հիւսիսային բարբառները: Յունեւոր համար թէ ինչ աստիճան է յա-

ճախ տարբերութիւնը Հարաւային և Հիւսիսային բարբառներուն մէջ, բաւական է յիշել որ սիրտ բառին համար հարաւայինը ունի *dył* ձեւը, իսկ Հիւսիսայինը *zyrd*. Արդ Մէյլէի յօդուածին նպատակն է ցուցնել թէ «Հայաստանի մէջ գործուած ազդեցութիւնը պարթևական ըլլալով, Հիւսիսային ձեւի տակ է որ բառերը յերեւան կու գան, և փոխառեալ բառերու առանձնայատկութիւնները այն ատեն հիանալի կը մեկնուին: Հիւսիսային մանրեցան պահլաւերէնի գլխաւոր ծայնարանական նկարագրականներէն ամէնքն ալ կը գտնուին հայերէնի իրաներէնէ հին փոխառութեանց մէջ»:

Մէյլէ օրինակներով իր կարծիքը կը հաստատէ: Քննութեան առած բառերուն մէջ ուշադրութեան արժանի են չնոր և հանդէս բառերը (էջ 5), որոնք իրենց համապատասխանը դեռ միայն Հիւսիսային բարբառի մէջ ունին: Լեզուաբան հայագէտը կը համարի դարձեալ (էջ 7), թէ քանի մը յունարէն բառեր պարսկերէնի հիւսիսային բարբառի միջոցաւ ու ձևով փոխառուած ըլլայ հայերէնի մէջ, ինչ որ կը մօտենայ ասորերէնի:

Հ. Ն. ԱՆՈՒՐ

Frédéric Macler, La Chaire d'Arménien à l'école
spéciale des langues orientales vivantes, Paris, 1912

Պր. Մաքլէր՝ արեւելեան կենդանի լեզուաց դպրոցին մէջ իբր ուսուցչապետ զբաւելով հայերէնի աթոռը, ագնիւ մասնութիւնն ունեցել է իր դասախօսութեանց սկիզբը նոյն աթոռին և իր նախընթացներուն պատմութիւնը ընել, ինչպէս պիտի ընէր նոր ընտրուած ակադեմական մը:

Մաքլէր յետ համառօտ՝ բայց ամբողջական պատմութիւնն ընելու հայերէնի աթոռին՝ զոր կը ստեղծէր վերջնականապէս Նապոլէոնի հրովարտակ մը 1812, և ուր առաջին անգամ կը դասախօսէր հայագիտ Ծահան Զրպետ, (էջ 6-8), կ'անց-